

Úvodní stránka>Vaše práva>Oběti trestných činů>Odškodnění>**Uplatnění nároku na náhradu škody od pachatele**

Uplatnění nároku na náhradu škody od pachatele

Rakousko

Samostatný formulář pro prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky (Privatbeteiligtenanschluss) neexistuje, prohlášení může být neformální. Stávající formuláře pro záznam svědeckých výpovědí obsahují otázku, zda se osoba chce připojit k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky. Pokud odpověď zní ano a krátce se odůvodní, je to pro připojení k řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky dostačující.

Jak mohu uplatnit nárok na náhradu škody nebo jiné opravné prostředky / prostředky nápravy vůči pachateli v trestním řízení a komu bych měl příslušnou žádost adresovat?

Oběť trestného činu má právo žádat náhradu škody způsobené trestným činem nebo odškodnění za poškození svých zákonných práv chráněných trestním právem. Pro uplatnění svého nároku může oběť prohlásit, že se připojuje k trestnímu řízení. Tímto prohlášením (o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky) se oběť stává účastníkem uplatňujícím občanskoprávní nároky v trestním řízení. Pokud státní zastupitelství v pozdější fázi odstoupí od stíhání, může účastník uplatňující občanskoprávní nároky pokračovat v řízení cestou subsidiární žaloby.

V závislosti na stavu řízení může být prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky podáno ústně nebo písemně u kriminální policie, státního zastupitelství nebo soudu (§ 67 odst. 3 trestního řádu).

Alternativně mohou oběti uplatnit své nároky v rámci občanskoprávního řízení.

V jaké fázi trestního řízení bych měl žádost předložit?

Prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky lze podat až do ukončení důkazního řízení v hlavním líčení. Jelikož jsou s tím spojena určitá práva na účast, která jdou nad rámec práv obětí v rámci trestního řízení (např. právo žádat o provádění dokazování, právo na předvolání k hlavnímu líčení), může být smysluplné připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky již v rané fázi řízení.

Co mohu v žádosti požadovat a jakým způsobem ji mám předložit (uvést celkovou částku a/nebo specifikovat jednotlivé ztráty, ušlý zisk a úroky)?

V prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky se uplatňované nároky musí odůvodnit. Konkrétní nárok musí být vyčíslen do ukončení důkazního řízení v hlavním líčení. Přitom lze uplatnit také jen část škody.

Existuje pro takové žádosti zvláštní formulář?

Samostatný formulář pro prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky neexistuje, prohlášení může být neformální. Stávající formuláře pro záznam svědeckých výpovědí obsahují otázku, zda se osoba chce připojit k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky. Pokud odpověď zní ano a krátce se odůvodní, je to pro připojení k řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky dostačující.

Jaké důkazy musím na podporu své žádosti předložit?

Existující důkazy měly být předloženy nebo podány nejpozději k řízení, nejlépe však již při trestním oznámení případně při výslechu kriminální policí. Mezi důkazy patří například:

fotografie,

lékařské nálezy,

faktury,

cenové odhady atd.

Je třeba zaplatit v souvislosti s mojí žádostí nějaké soudní výlohy či jiné poplatky?

V trestním řízení účastníkům uplatňujícím občanskoprávní nároky v zásadě nevznikají žádné náklady (s výjimkou případných nákladů na vybraného zástupce). Náklady vznikají jen tehdy, pokud účastník uplatňující občanskoprávní nároky vyvolá trestní řízení vědomým podáním nepravdivého oznámení, nebo při subsidiární žalobě v případě, kdy je obžalovaný zproštěn viny.

Mohu si před řízením a/nebo v jeho průběhu vyžádat právní pomoc? Mohu si ji vyžádat, pokud nežiji v zemi, kde řízení probíhá?

Účastníci uplatňující občanskoprávní nároky nemusejí v trestním řízení využít služeb právníka. Určité oběti, zejména oběti, které trestným činem mohly být vystaveny násilí nebo nebezpečné hrozbě nebo mohla být ohrožena jejich sexuální integrita a sebeurčení, mohou v průběhu řízení požadovat podporu (právní poradenství a zastoupení advokátem), pokud je to nutné pro zachování jejich procesních práv za co možná nejvyšší možné míry zohlednění jejich osobní účasti (§ 66 odst. 2 trestního řádu). Oběti mají tuto právní podporu zdarma.

V případě finanční potřeby mohou i další oběti v rámci právní pomoci požádat o pomoc advokáta, pokud je to v zájmu spravedlnosti, zejména při prosazování nároků s cílem vyhnout se následnému občanskoprávnímu řízení (§ 67 odst. 7 trestního řádu).

V průběhu trestního řízení vedeného v Rakousku platí totéž i pro osoby žijící v zahraničí a osoby, které nemají rakouské občanství.

V jakém případě trestní soud zamítne můj nárok vůči pachateli nebo o něm odmítne rozhodnout?

Prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky se zamítá, pokud je zjevně neopodstatněné, bylo podáno pozdě nebo nebyla včas vyčíslena výše náhrady škody nebo odškodnění (§ 67 odst. 4 trestního řádu). O zamítnutí prohlášení o připojení rozhoduje až do vznesení obžaloby státní zastupitelství, poté rozhoduje soud (§ 67 odst. 5 trestního řádu).

Pokud je hlavní líčení ukončeno rozsudkem, rozhoduje soud rovněž o uplatňovaných soukromoprávních nárocích. Je-li obžalovaný zproštěn viny, je třeba účastníka uplatňujícího občanskoprávní nároky odkázat na občanskoprávní soud. Účastník uplatňující občanskoprávní nároky v takovém případě odškodnění neobdrží. Pokud je obžalovaný uznán vinným, může být buď i) uplatňovaný nárok (zcela nebo zčásti) přiznán, nebo ii) je žadatel odkázán na občanskoprávní soud. K odkazu na občanskoprávní soud navzdory uznání viny dochází tehdy, pokud se soukromoprávní nároky i přes úplné prošetření podkladů pro rozhodování ukázaly být neoprávněné, nebo výsledky trestního řízení neposkytly dostatečný základ ani pro částečné posouzení soukromoprávního nároku, ledaže by požadované podklady pro rozhodování mohly být zjištěny dokazováním, které výrazným způsobem nezpochybňuje rozhodnutí o vině a trestu.

Zamítnutí soukromoprávních nároků není v trestním řízení přípustné, tzn. že účastník uplatňující občanskoprávní nároky může své nároky uplatnit ještě u civilního soudu.

Mohu se proti takovému rozhodnutí odvolat nebo využít jiných opravných prostředků / prostředků nápravy?

Pokud je prohlášení o připojení k trestnímu řízení jako účastník uplatňující občanskoprávní nároky zamítnuto státním zastupitelstvím, lze podat námitku z důvodu porušení práv (§ 106 trestního řádu), pokud je zamítnut soud, lze podat stížnost (§ 87 odst. 1 trestního řádu).

Účastník uplatňující občanskoprávní nároky může (v omezených případech) proti odkazu na občanskoprávní soud z důvodu, že je obžalovaný zproštěn viny, podat žádost o zrušení rozsudku příp. opravný prostředek proti rozsudku z důvodu neplatnosti. Při odkazu na občanskoprávní soud navzdory odsouzení obžalovaného může podat odvolání na základě soukromoprávních nároků.

Mimo trestní řízení lze soukromoprávní nároky vždy vymáhat u občanskoprávního soudu.

Jestliže mi soud přizná náhradu škody, jak mohu zajistit, aby bylo rozhodnutí vůči pachateli vykonáno, a jakou pomoc mohu za tímto účelem získat?

Podle § 1 bodu 1 exekučního řádu (*Exekutionsordnung*) jsou právně závazné rozsudky trestních soudů o soukromoprávních nárocích exekučním titulem ve smyslu exekučního řádu. Každé exekuční řízení vyžaduje platný exekuční titul. O exekuci je třeba požádat u příslušného krajského soudu (*Bezirksgericht*), načež je po splnění všech předpokladů vydáno rozhodnutí o schválení exekuce. Na návrh oprávněné osoby se uskuteční exekuční úkony, např. prodej movitého majetku, převod pohledávek domáhajícímu se věřiteli nebo soudní dražba nemovitého majetku.

Rakouské ministerstvo spravedlnosti poskytuje na těchto internetových stránkách formuláře pro exekuční řízení:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Po schválení exekuce je exekuční řízení zásadně vedeno z moci úřední soudcem nebo soudním úředníkem. Úkony provádí soudní vykonavatelé, což jsou v Rakousku zaměstnanci soudu. Věřitel je vyzván k podání dalších návrhů pouze tehdy, pokud bez nich soud nebo soudní vykonavatel nemůže pokračovat v řízení nebo pokud jsou s úředním jednáním spojeny náklady.

Exekuce je vedena zpravidla tak dlouho, dokud není úspěšně završena, či ukončena proto, že dlužník věřiteli v průběhu řízení uhradil svůj dluh.

Poslední aktualizace: 22/12/2020

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.